

HALK EĞİTİMİ MERKEZLERİNDE UYGULANAN KURLARA KURSIYERLERİN KATILMA NEDENLERİ VE MEMNUNİYET ALGISI: ERZİN İLÇESİ ÖRNEĞİ

*Doğan PEKER**
*Betül DEMİREL***
*Mehmet Can YUMUŞAKER****
*Zekeriya KÜÇÜKBAYAZIT*****
*Furkan PEKER******

Geliş/Received: 08.09.2021

Kabul/Accepted: 24.09.2021

Özet

Bu çalışmada, 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı içerisinde, Hatay İli Erzin İlçesi Halk Eğitimi Merkezi'nde düzenlenen kurslara devam eden kursiyerlerin, aldıkları eğitimlere yönelik görüş ve gözlemlerini belirlemek amacıyla "kursa katılma sebepleri" ve "memnuniyet ölçek anketleri" uygulanmıştır. Bu ölçeklerle demografik bilgiler elde edilmiştir. Veriler kodlanarak SPSS.25 paket programı yardımıyla çözümlenmiştir. Güvenilirlik testleri yapılmış, testlerin iyi derecede güvenilir olduğu görülmüştür. Normallik testleri yapılmış, ölçeklere girilen verilerin normal dağılmadığı saptanmıştır. Nonparametrik testler olan Mann-Whitney testi ve Kruskal Wallis testi, Spearman Rho Korelasyon ve Çoklu Regresyon testleri uygulanmıştır. Araştırmaya 372 kursiyer katılmıştır. Yapılan korelasyon testinde katılma nedenleri ölçeği ile memnuniyet ölçeği arasındaki ilişki, pozitif yönde orta seviyeli "***0,465" seviyede, %99 güven düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Regresyon analizinde katılma nedeni ve memnuniyetin %21,7'sini açıkladığı (t= 10.114) pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilediği tahmin edilmektedir. Çalışma sonucunda kursiyerlerin kursa katılma nedenlerinin kurs memnuniyetini etkilediği görülmüştür. Çalışmanın alan yazında örnekleri olmasına karşın katılma nedeni ve kursiyer memnuniyetinin birlikte araştırıldığı çalışmalara rastlanılmamıştır. Yapılan diğer çalışmalarda analiz çalışmaları genelde frekans analizi ki kare testleri kullanılırken bu çalışmada daha derinlemesine hipotez testleri yapılmıştır. Araştırma sonuçları günümüz şartlarına göre uyarlanıp kurs memnuniyeti ve kursa katılma nedenlerini iyileştirme adına öneriler yapıp literatüre katkı yapılması amaçlanmıştır. Kurs merkezlerinin, kursiyerlerin memnuniyetini artırma yönüyle faydalanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaygın Eğitimi, Hayat Boyu Öğrenme, Yetişkin Eğitimi

REASONS FOR ATTENDING COURSES IN PUBLIC EDUCATION CENTERS AND PERCEPTION OF COURSE SATISFACTION: EXAMPLE OF ERZİN DISTRICT

Abstract

In this study, "reasons for attending the course" and "satisfaction scale questionnaires" were applied in order to determine the opinions and observations of the trainees who attended the courses held in the Public Education Center of Erzin District of Hatay Province in the 2020-2021 academic year. Demographic information was obtained with these scales. These data were encoded and analyzed with the help of SPSS.25 package program. Reliability tests were performed and it was found to be reliable at a good level. Normality tests were performed, and it was found that the data entered into the scales were not normally distributed. Nonparametric tests, Mann-Whitney test and Kruskal Wallis test, Spearman Rho Correlation and Multiple Regression tests were applied. 372 trainees participated in the research. In the correlation test, it was found that the relationship between the reasons for participation scale and the satisfaction scale was positively significant at the medium level "*** 0.465" level at

*Doktora Öğrencisi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Bölümü, ORCID: 0000-0001-8202-1902 doganpeker_31@hotmail.com

** Md.Yrd. Erzin Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü ORCID: 0000-0003-1302-1356 betuldemirel012@gmail.com

*** Yüksek Lisans, Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, ORCID: 0000-0001-5726-9340 canyumsaker@hotmail.com

**** Md.Yrd. Erzin Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü., ORCID: 0000-0003-3854-4217 zeki_beyazit@hotmail.com

*****Yüksek Lisans Öğrencisi Aydın Adnan Menderes Üniversitesi ORCID:0000-0001-6376-0072 furkanpeker_31@hotmail.com

99% confidence level. In the regression analysis, it is estimated that the reason for participation and satisfaction explained 21.7% ($t= 10.114$) and affected it in a positive and statistically significant way. As a result of the study, it was seen that the reasons for participating in the course affect the course satisfaction of the trainees. Although there are examples of the study in the literature, no studies were found in which the reason for participation and trainee satisfaction were investigated together. While analysis studies generally used frequency analysis chi-square tests in other studies, more in-depth hypothesis tests were conducted in this study. It is aimed to contribute to the literature by adapting the research results according to today's conditions and making suggestions in order to improve course satisfaction and the reasons for attending the course. It is thought that the course centers will benefit from increasing the satisfaction of the trainees.

Key Words: Non-formal Education, Life-long learning, Adult Education

Giriş

Alan yazında mesleki eğitimin örgün ve yaygın eğitim dâhilinde verildiği görülmektedir. Örgün eğitim, temel eğitime dayanarak gençleri mesleki-teknik alanda okul ve iş yerinde yetiştirmeyi amaçlamaktadır. Yaygın eğitim ise kursiyeri iş yerlerinde ve atölyelerde mesleki alanda geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amacın gerçekleşmesinde yaygın eğitim kurumları önemli bir rol almaktadır. Yaygın eğitim kurumları genç ve yetişkin ağırlıklı eğitim vermektedir. Türkiye ile diğer ülkelerin mesleki-teknik eğitimleri karşılaştırıldığında ülkemizin gelişme gösterdiği görülmektedir. Son yıllarda mesleki eğitime verilen önem artmaktadır. Özellikle Avrupa Birliği uyum süreci ile birlikte, bireyin istihdam edilebilmesi için diploma, mesleki yeterlilik belgesi ile sertifika şartı, yaygın eğitime olan talebi artırmıştır. 3700'den fazla kurs programı bulunan halk eğitimi merkezleri sertifika talebini karşılamada üzerine düşeni yapmaktadır. Bu merkezlerdeki eğitimlerin kalitesinin artırılması yönünde ise gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

Alan yazındaki mesleki ve yaygın eğitim araştırmalarında, örgün eğitimin bireylere tüm yaşamı boyunca ihtiyaç duydukları bilgi ve beceriyi kazandırmaya yeterli olmadığı görüşünde birleşmiştir (Yıldırım, 2017, s. 108). Araştırmalar, yetişkinlere yönelik eğitim araştırmalarının da yetersiz olduğunu göstermiştir (Yayla, 2009, s.38). Programların istenilen niteliklere ulaşması için yetişkin eğitimi odaklı çalışmaların çoğalması gerekmektedir. Türkiye'de yetişkinlerin eğitimine önem veren kuruluşların başında halk eğitimi merkezleri gelmektedir. Bu alanda çalışma yapan araştırmacıların, ihtiyaç ve durumları saptamada daha nicel yöntemlere başvurdukları tespit edilmiştir. Araştırmaların artırılması, tüm yetişkin eğitim programlarını içine alacak şekilde yapılması, yaygın eğitimin kalitesini, niteliğini artırmada yararlı olacaktır (Yıldız, 2004, s. 81). Katılımcıların demografik yaş, gelir, cinsiyet, medeni durum gibi özellikleri farklı olacağından dolayı bu katılımcılara verilen eğitimlerde bu özellikler dikkate alınmalıdır (Ural, 2007, s. 11). Yetişkin eğitimlerine katılımın artırılması, verilen eğitimlerin etkisinin sınanması, katılımcı kursiyerin kurs sonuna kadar motivasyon düzeyini artırıp artırmadığının gözlemlenmesi, kursu terk oranlarının azaltılması, eğitim ortamları standartlarının yükseltilmesi, değişen ve gelişen dünyanın şartlarına uyum sağlayacak kursların açılması, kurs ilanlarının etkili yapılması, eğitici niteliklerinin iyi saptanması, kurs sonrası kursiyerlerin işe girmesi konusunda doğru yönlendirme yapılması, yaygın eğitim alanında çözülmesi gereken konular olarak görülmektedir. Son yıllarda sorunların çözülme eğiliminde olması iyi bir gelişmedir.

Halk Eğitimi

“Halk eğitimi”; “algın eğitim”, “yaygın eğitim”, “hayat boyu eğitim”, “yetişkin eğitimi” gibi kavramlarla anılmakta olup küresel anlamda önemini derinden hissettirmiş olan ve gerekliliği her alanda göze çarpan bir disiplin olarak karşımıza çıkmaktadır. Önceden Türkiye'de halk eğitimi denince sadece biçki dikiş, el sanatları alanları akla gelirken şimdi ise değişen eğitim politikaları doğrultusunda yetişkinlerin bilgi ve becerilerini binlerce alanda, sürekli yükseltmek amacıyla güncellemeler yapılmaktadır. Bu tür kurs etkinliklerinin uygulanmasında, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan halk eğitimi merkezleri başrolde yer almaktadır. Türkiye de 900'den fazla ilçe bulunmaktadır. Bu ilçelerin tamamında halk eğitimi merkezi bulunmaktadır. Bu merkezlerde mesleki-teknik, genel kurslar, okuma-yazma kursları verilmektedir (Kaya, 2015, s. 268). Ayrıca halk eğitimi merkezleri mezunlara yönelik üniversite ve memurluk vb.

sınavlar için destekleme ve yetiştirme kursları vermektedir. Mültecilere yönelik çeşitli proje kapsamındaki kursların koordinatörlüğünü de yapmaktadır.

Yaygın Eğitim

Formal eğitim; örgün ve yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmıştır. Eğitim yaklaşımları olarak farklı anlamlarda kullanılabilen yaygın eğitim kavramı, farklı şekillerde ifade edilebilmektedir. Yaygın eğitim, somut göstergeler ile belirtilemeyen, eğitimini bazı nedenler ile eksik almış veya hiç almamış yetişkinlere eğitim fırsatları sunan yaşam boyu öğrenme uygulamalarıdır (Ökten ve Acar,2015 s,22). Aitchison, yaygın eğitim ile ilgili olarak kullanılan kavramları şöyle sıralamaktadır:

Tablo-1 Yaygın Eğitimi Tanımlayıcı Kavramlar

Açık eğitim	Hayat boyu eğitim	Kariyer eğitimi	Sosyal eğitim
Algın eğitimi	Halk eğitimi	Kırsal eğitim,	Telafi eğitimi
Bağımsız eğitim	Hatırlatma eğitimi	Kısmi zamanlı eğitim	Uzaktan eğitim
Beceri eğitimi	Hizmet içi eğitim	Liderlik eğitimi	Vatandaşlık eğitimi
Bilgi eğitimi	Hizmet öncesi eğitim	Mesleki eğitim	Yaygın eğitim
Boş zaman eğitimi	İkinci şans eğitimi	Okul sonrası eğitim	Yaşayarak eğitim
Cezaevi eğitimi	İnsan hakları eğitimi	Okul dışı eğitim	Yineleme eğitimi
Dönüştürücü eğitim	İşçi eğitimi	Profesyonel eğitim	Yetişkin eğitimi
Endüstriyel eğitim	Kadim eğitimi	Sendikal eğitim	

Tablo-1’de görüldüğü gibi bu sınıflandırmada, eğitim ana kavram olarak kullanılmıştır. Yaygın eğitim kavramı ile ilgili yaklaşımları ifade eden kavramlar ise tanımlayıcı kavramlar olarak ifade edilmektedir. (Sedat ve Hiperlink (Firm), 2009, s. 30)

Hayat Boyu Öğrenme

Tanımlayıcı kavram olarak yaygın eğitim ile birlikte “hayat boyu eğitim”, “hayat boyu öğrenme” kavramları kullanılmaktadır. Bu kavram beşikten mezara kadar eğitim anlayışı gereği gündeme gelmektedir. Eğitimin örgün eğitimden sonra bitmediğini, bireyin tüm yaşamı boyunca bir eğitim aktivitesi içerisinde bulunduğunu anlatmaktadır. Hayat boyu eğitim; genel anlamda kurum kökenli eğitim ve okullara karşı yöneltilmiş olan eleştirilere bir cevap olarak görülmektedir. Kişinin çocukluktan yetişkinliğe kadar geçen sürede değişen eğitim faaliyetlerine uyum sağlaması gerekir. Dolayısıyla hayat boyu öğrenme, mevcut sistemi yeniden aşamalı olarak düzenlemeyi ve örgün eğitim sisteminin dışında diğer eğitimlerle ilgili tüm hedefleri geliştirmeyi amaçlayan genel bir düzenlemedir (DPT, 2001, s. 9).

Genel anlamda örgün eğitimin, toplumun ihtiyaçlarını karşılama noktasında yetersiz kaldığı düşünüldüğünden, hayat boyu öğrenme kavramı kolay kabul edilmiştir. Bu nedenle örgün eğitimin bir alternatifi gibi değil de, örgün eğitimde eksik ve yetersiz olduğu görülen sonradan tamamlanması veya daha önce keşfi yapılamamış yeteneklerin ortaya çıkarılması olarak görülmüştür (Güleç, Çelik ve Demirhan, 2012).

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Birey için en önemli unsurlardan biri iş hayatıdır. İş hayatındaki başarı, ihtiyaçlar hiyerarşisinde kendini gerçekleştirme hedefine ne denli yakınsa bireyin o derecede mutlu olduğu görülmektedir. Tüm bunların sonucunda kişi kendine, yaşadığı topluma pozitif katkılarda bulunmaktadır. Kişinin iş hayatını belirleyen unsur edindiği meslektir. Mesleğin gerektirdiği bilgileri öğrenmek için de insanlar örgün ve yaygın eğitimlerden faydalanmaktadır. Örgün eğitim, mesleki eğitimin daha çok teorik kısmını aktarırken, yaygın eğitimde sadece ihtiyaca yönelik mesleki deneyim içeren uygulamalı eğitim verilmektedir. Örneğin; örgün eğitimde metal bölümünde “kaynakçılık” bir dersin bir konusu olarak

işlenirken yaygın eğitimde, “gazaltı mig-mag kaynağı”, “argon kaynağı” gibi kurslarda uygulamalı dersler haftalarca sürmektedir. Örgün eğitimde sadece staj aşamasında uygulama yapma fırsatı bulan öğrenciler, yaygın eğitimde daha çok uygulama yapma fırsatı bulmaktadır. Avrupa Birliği uyum yasası gereği de artık Türkiye’de belirli dallarda sertifikalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu sertifikalar; bakanlığın verdiği mesleki yeterlilik belgeleri ve yaygın eğitim veren kurumlardan alınan sertifikalardır. Yukarıda sayılan ibareler göz önüne alındığında özellikle yaygın eğitim kurumlarından olan halk eğitimi merkezlerine büyük iş düşmektedir. Bu araştırmada halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılan kursiyerlerin kursa neden katılmak istedikleri ile yapılan kurslardan memnun olma/olmama araştırma konusu olmuştur. Bu bağlamda kursiyerlerin kurslara katılma nedenleri ile kurs memnuniyetleri incelenerek çıkan bulgulara göre kursiyerlerin beklentilerini daha iyi anlayıp eğitim kalitesini artırmak; ihtiyaçları saptayarak işsizliği azaltacak yönde eğitim boyutunda önlemler almak; çalışmanın hedeflerinin başında gelmektedir. Bu durum araştırmayı önemli kılmaktadır. Ayrıca işlevsel gelişime açık yetişkin eğitimi programları hazırlayabilmek amacıyla kursiyerlerin niçin mesleki programlara katıldığı ve nasıl güdülendiklerinin araştırılması gereklidir. Bireyin kendini geliştirmesi, ailesine ve topluma katkısı beşerî sermayenin artması ile olacaktır. Gelişen birey sayısı arttıkça toplumların gelişimi de hızlanacaktır. Aşağıda bu çalışmayla ilgili daha önce alan yazıda yapılmış çalışmalardan örnekler verilmiştir.

Ankara’da yapılan çalışmada mesleki kurslara katılan kursiyerlerin çoğunun işsiz bekâr ve aynı kentin insanları olduğu saptanmıştır. Kursiyerlerin kursa katılma nedenleri büyük orandan küçük orana doğru sıralandığında iş bulma, boş zaman değerlendirme, mesleki gelişim, kendi işlerini kurma olarak belirtmişlerdir. Bu oranların en yükseği %39 en düşüğü ise %9 olarak bulunmuştur (Akkiraz, 1987, s. 37).

ABD’de yapılan bir araştırmada hayat boyu öğrenme etkinliklerine, kurslarına katılan kursiyerler kursa katılma nedenlerini; istediği işe girmek, pratik yapmak, yurt dışı gezi öncesi gideceği yerin dilini öğrenmek, mesleki olmayan amaçlar, daha çok kendini geliştirme isteği ve sıkıntıdan kaçma, boş zaman değerlendirme olarak saptamıştır (Ayhan, 1990, s. 38). Burgess’in, (1971, Akt: Ayhan, s.1990) ABD’de yapılan halk eğitimi kurslarına katılan kursiyerlerin güdülenmelerini anlamak amacıyla eğitsel katılım ölçeği uygulanmış, yapılan faktör analizi sonucunda 7 farklı yönelim bulunmuştur. Bu yönelimler aşağıdaki gibi sıralanabilir:

Bilme isteği, Kişisel bir amaca erişme isteği, Toplumsal bir amaca erişme isteği, Dini bir amaca erişme isteği, Toplumsal bir etkinlik içinde yer alma isteği, Kaçma, Çeşitli amaçlara yönelik ön koşulları yerine getirme.

Aşır (2011) Ankara, Mamak İlçesinde Halk Eğitimi Merkezi’nde yapılan bir çalışmada kursiyerlerin kurslara katılma nedenleri aşağıdaki gibi verilmiştir.

1. Boş zamanları değerlendirme,
2. Belge alma
3. Kursta verilen ücret
4. Yeni şeyler öğrenme isteği
5. Öğrendiklerini gelire çevirme
6. Evdeki konumunu güçlendirme
7. Meslek kazanma
8. Sosyal ilişkileri geliştirme

Muğla Halk Eğitimi Merkezi’nde yapılan bir araştırmada kursiyerlerin mesleki kurslara katılma nedenlerine ilişkin olarak her bir içgüdüsel yönelimin kişinin kendi belirgin özelliklerini yansıttığı görülmüştür (Tezcan, 2014, s. 312).

Yancar (2014) İzmir Menemen İlçesi Halk Eğitimi Merkezi’nde yaptığı çalışmada kursiyerlerin kursa katılma nedenleri, Aşır’ın (2011) araştırma sonuçlarına paralellik göstermektedir. Ayrıca kursiyerler; kurslarda kullanılan makinelerin yenilenmesi ve tamir gerektiren sorunlarının çözülmesi, sınıfların fiziksel şartlarının iyileştirilmesini, paydaşlara malzeme temini yapılmasını, kurs toplam sürelerinin kısaltılmasını, kurs yerlerine ulaşım sağlanmasını, açılacak kurs programları hakkında tanıtım ve reklam yapılmasını, daha fazla kurs programı açılmasını, ürünler için satış yeri yapılmasını kursiyer memnuniyeti açısından önemli görmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Meslek Eğitiminde (İSMEK) düzenlenmiş olan dil eğitimi kurslarında 2019'da İSMEK'İN Fatih şubesinde yapılan araştırmada 25 kursiyerle fenomenoloji nitel araştırma deseni kullanılıp görüşmeler yapılmıştır. Kursları tercih etme nedenini etkileyen en büyük etkenin kursların ücretsiz olması, alacakları sertifikanın meslek hayatını etkileyeceği ve gerekli olacağı düşüncesinin hâkim olduğu saptanmıştır. İlave olarak kişilere toplumsallaşma fırsatı verdiği önemli bulgulardandır (Koç ve Fidan, 2019, s. 51). Mesleki kurslara katılan, kurs sonunda başarılı olan kursiyerlerle ilgili olarak, Taşpınar (2013); Ayçiçek (2012); Temiz (2009), Abay ve diğerleri (1999), İçli ve diğerleri (1999); yaptıkları araştırmalarda yaygın eğitim çerçevesinde yapılmış olan mesleki kursların kadın istihdamını pozitif yönde arttırdığını belirtmişlerdir. Eskişehir'de 2017'de mültecilerin dil eğitimi konusunda verilen kurslarda paydaşlarla yapılan mülakat çalışması sonucunda kursiyerlerin kurslara katılmada çok istekli olmadıkları, hazır bulunuşluklarının yeterli olmadığı, kendilerine verilen imkânları yeterli bulmadıklarını, ayrıca ders veren öğretmenlerin akademik olarak yeterli olmadığını, eğitimcilerin kendi dillerini bilmedikleri için öğrenmede zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir (Yaylacı, vd., 2017, s. 105).

Alan yazın incelendiğinde konuyla ilgili çalışmaların azınlıkta olduğu görülmüştür. Genel anlamda var olan çalışmalarda anketlerin istastığı sadece bir çapraz tablo sorgusu veya ki kare testleri ile analiz edilirken bu çalışmada normallik testleri ve ilişki testlerine yer verilerek analiz derinleştirilmiştir. Bu sayede anket sorularına verilen cevapların birbirini ne kadar etkilediği saptanmaya çalışılmıştır. Bu çalışmanın, bu yönüyle diğerlerinden farklı bir konuma geçerek literatüre katkı yapması hedeflenmiştir.

Problem Cümlesi

Hatay'ın Erzin İlçesi Halk Eğitimi Merkezi'nde gerçekleştirilen kurslara katılan bireylerin demografik özellikleri ve kurslara katılma nedenleri ile memnuniyet düzeyleri nasıldır?

Alt Problem Cümleleri

Kursiyerlerin kursa katılma sebepleri (KKKS), cinsiyete, yaşa, öğrenim durumuna göre medeni durumuna göre, meslek durumuna göre, daha önce kursa katılıp katılmama, çocuk durumuna, göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Kursiyerlerin kurs memnuniyet ölçeği sorularına (KKMÖS) verdiği cevaplara göre memnuniyet cinsiyete, yaşa, öğrenim durumuna göre medeni durumuna göre, meslek durumuna göre, daha önce kursa katılıp katılmama durumuna göre, çocuk durumuna, göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

Yöntem

Bu çalışmada anket soruları ve bu soruların sorulduğu bir örneklemden oluştuğu için bunun yanı sıra araştırmaya konu olan bireyler, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılıp değişkenleri herhangi bir şekilde değiştirme veya etkileme çabası gösterilme çabası olmadığından dolayı tarama modeli kullanılmıştır. Tanım olarak tarama modeli çok sayıda elemandan oluşan bir evrende bir saptama ya da yargıya ulaşmak için bir örneklem üzerinde yapılan tarama düzenidir (Karasar, 2006, s. 72).

Etik İzinler

Bu çalışmada Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, 12.04.2021 Tarih ve Toplantı Sayısı:2 ve 2021/2/4 Nolu etik kurul kararı ile "Etik Kurul Onay Belgesi" alınmıştır. Verilerin toplandığı kurum için kurum izinleri alınmıştır. Katılımcılar için bireysel sözlü onam alınmıştır.

Çalışma Evreni ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni 2020–2021 Eğitim Öğretim yılında Erzin Halk Eğitimi Merkezi kurslarına kayıtlı olan 450 kursiyerdir. Bu bağlamda araştırma evrenindeki aktif kursiyerlerin tümüne ulaşılmaya çalışılmış fakat pandemi şartları dolayısıyla 372 kişiye ulaşılmıştır. Basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu durumun nedenleri içerisinde bazı kursiyerlerin birden fazla kursa gitmesi ya da

anket yapılırken kursa gelmemiş olması bulunmaktadır. Bu durumda örneklemin %82'sine erişim sağlanmıştır.

Araştırmaya Katılan Kursiyerlere İlişkin Demografik Bilgiler

Araştırmaya katılan kursiyerlere sorulan demografik bilgi formundaki sorulara göre yaş, cinsiyet, gelir vb. gibi bağımlı değişkenlerin frekans ve yüzde dağılımları aşağıda Tablo-2'de verilmiştir.

Tablo- 2 Kursiyerler ile ilgili Demografik Bilgiler

Sosyo-Demografik Özellikler	Frekans	Yüzde(%)	
Cinsiyetiniz	Erkek	40	10,8
	Kadın	332	89,2
Yaşınız	18 Yaş Altı	12	3,2
	18-25 Arası	74	19,9
	26-33 Arası	43	11,6
	34-41 Arası	65	17,5
	41-50 Arası	106	28,5
	50 ve üstü	72	19,4
Medeni haliniz	Bekar	106	28,5
	Boşanmış/Dul	16	4,3
	Evli	250	67,2
Çocuğunuz var mı ?	Evet	251	67,5
	Hayır	121	32,5
	Total	372	100,0
Öğrenim durumunuz	İlkokul	78	21,0
	Lise	142	38,2
	Ortaokul	54	14,5
	Üniversite	94	25,3
	Yüksek Lisans	4	1,1
Mesleğiniz	Çalışmıyorum	76	20,4
	Ev Hanımı	205	55,1
	Kamu Sektör Çalışanı	40	10,8
	Kendime Ait İşyerim Var	4	1,1
	Öğrenciyim	46	12,4
	Özel Sektör Çalışanı	1	0,3
Sizin veya ailenizin aylık toplam geliri ne kadardır? (hane içine giren tüm gelirlerin toplamı)	2324- 4000 arası	169	45,4
	4000 TL ve Üzeri	69	18,5
	Asgari Ücret Altı	118	31,7
	Sosyal Yardımla Geçiniyorum	16	4,3
Daha önce halk eğitimi	Evet	283	76,1

merkezlerinde	açılan	Hayır	89	23,9
kurslara katıldınız mı?				
	Ablamdan öğrendim		1	0,3
	Arkadaşlardan Öğrendim		88	23,7
	Bizim isteğimiz üzere geldi		1	0,3
	Hoca hanımı biz istedik halk eğitim merkezinden.		3	0,8
Şu anda kayıtlı olduğunuz kurstan nasıl haberdar oldunuz.				
	İlçemizdeki kültür merkeziniz içinde halk eğitim kursu var oraya ders calismaya giderken ogrendim		1	0,3
	Kurs Öğretmeni Haber Verdi		217	58,3
	Kurumun Web Sitesinden Öğrendim		30	8,1
	Sosyal Medyadan Öğrendim		31	8,3
Total (N)			372	100

Tablo-2 incelendiğinde kurslara katılan toplam 372 kişiden veri alındığı görülmektedir. Katılım sağlayanların %90'a yakını kadındır. Yaş değişkeni incelendiğinde kurslara katılanların %70 civarını 30 yaş ve üstü bireylerin oluşturduğu görülmektedir. Örneklemenin medeni durumu incelendiğinde yaklaşık %70'ini evli kişiler oluşturmaktadır. Kursa katılanların yaklaşık %18'sinin ücret getiren bir işte çalıştığı görülmektedir. Hane halkı geliri üzerindeki dağılım incelendiğinde örneklemenin %63'ünde hane halkının asgari ücret üzeri gelir elde ettiği görülmektedir. Kursa katılan öğrencilerin %76,1'inin daha önce de başka kurslara katıldığı görülmektedir. Son olarak "Kurslardan nasıl haberdar oldunuz?" sorusunun cevabında kurumun web sitesi ve sosyal medyanın payı %16 olurken kursiyerlerin %60'ını kurs öğretmenlerinin kendi çabalarıyla bulduğu görülmektedir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada örneklemden veri toplamak amacıyla iki anket kullanılmıştır. "kurslara katılma sebepleri", "kursiyer memnuniyet anketi" ve "kişisel bilgi formu" kullanılmıştır. Kursiyer bilgi formunda yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir durumu, "Kurstan nasıl haberdar oldunuz?" ve "Daha önce başka bir kursa katıldınız mı?" gibi sorular sorulurken "kursa katılma sebepleri" ve "memnuniyet ölçeği" Yancar'ın (2014) çalışmasından alınmıştır. Aynı ölçek daha önce başka çalışmalarda da kullanılmıştır. Anketin güvenilirlik çalışmaları kapsamında iç tutarlılığını belirlemek amacıyla Cronbach Alpha katsayılarına bakılmıştır. Anketin toplam iç tutarlık katsayısı ise 0,82 olarak bulunmuştur. Bu değerlerin anketin güvenilirlik düzeyi için kabul edilebilir değerler olduğu söylenebilir. Ölçeklere ilişkin bilgiler aşağıda verilmiştir.

Kursa Katılma Sebepleri Ölçeği

Kursiyerlerin kurslara katılma sebeplerini belirlemek amacıyla kullanılan anket Coşkun (2012) tarafından geliştirilmiştir. "kursa katılma sebepleri" anketi 16 sorudan oluşmaktadır. Kursiyerlerden her ifadenin önemli, kısmen önemli ve önemsiz şeklinde cevaplanması istenmiştir. Önemsiz için 1, kısmen önemli için 2, önemli için 3 puan verilerek veriler oluşturulmuştur. Sorular için ters puanlanacak bir durum bulunmamaktadır. Bu ölçeğin amacı kursiyerlerin kursa katılma amaçlarını anlamaya çalışmaktır.

Kursiyer Memnuniyet Ölçeği

Kursa katılma sebepleri anketi bakanlıkça halk eğitim merkezlerinde uygulanmak üzere hazırlanmış anket çalışmaları olup, bakanlığın yayını olan tebliğler dergisinden alınmıştır. Bu ölçek halk eğitimi merkezlerinde kurs etkinliklerine katılan kursiyerlere uygulanmaktadır. Ölçeğin içerisinde 18 pozitif ifadenin bulunduğu 20 soruluk bir ankettir. Ankette sorulan sorulara "evet", "kısmen" ve "hayır"

şeklinde cevaplar verilmektedir. Hayır için 1, kısmen için 2 ve evet için 3 puanı verilerek, veriler toplanmıştır. Ölçeğin bütünü için Cronbach Alfa değerinin 0,737 olarak bulunmuştur.

Tablo-3 Güvenilirlik Analizi

Ölçek	Cronbach Alpha	Soru Sayısı
Kursa katılma sebepleri	0,879	16
Memnuniyet	0,888	20

Cronbach Alfa Katsayısı ölçekteki maddelerin iç tutarlılığını ölçmek ve soruların homojenliğinin yapısını açıklamak amacıyla kullanılmaktadır. Ayrıca soruların birbirleriyle tutarlı olup olmadıklarını açıklamaktadır. Bu katsayı ne kadar yüksekse ölçek o derecede güvenli kabul edilir. Yani ölçekteki maddelerin güvenilirliği yüksektir.

Verilerin Analizi

Toplanan veriler SPSS for windows 25.0 istatistik paket programıyla analiz edilmiştir. Çalışmada önce kişisel bilgi formundaki bilgileri katılımcılara göre frekans yüzdeleri ve sayıları tablo haline getirilmiştir.

Yapılan Normallik Testleri Sonucunda $p < 0,005$ olması nedeniyle veriler normal dağılmadığı anlaşılmaktadır. Yukardaki testler dışında çarpıklık basıklık değerlerine bakılmış ama o değerlerinde normal dağılıma uygun olmadığı görülmüştür. Bu durumda veriler yorumlanırken nonparametrik testlerinden yararlanılmıştır. İkili örneklem (Kız, Erkek, Evet, Hayır) için Mann-Whitney-U üç ve üstü örneklem için Kruskal-Wallis testleri uygulanmıştır. Ayrıca anketler arasındaki ilişkinin gücü ve yönünü ölçmek için Spearman Rho korelasyon testi ve anlamlılık değerini ölçmek için çoklu regresyon testi uygulanmıştır.

Bulgular

Kursiyerlerin Kurslara katılma Nedenleri

Bu bölümde kursa katılma nedenleri anketi ile ilgili çalışmamızın problem ve alt problemlerine yönelik istatistik testleri yapılmıştır. Bu testlerle ilgili bulgulara yer verilmiştir. Kursa katılma nedeni anketi ile bulgularda yer alan M1, M2, ..., M16 gibi kısaltmalar anketteki soru numarasını belirlemektedir.

Kursiyerlerin Kurslara katılma Nedenlerinin Demografik değişkenlere göre incelenmesi

Grup: Cinsiyet değişkeni	U	Z	P	SS	ort.
M1	5761,000	-1,687	0,092	2,58	0,686
M4	6303,500	-0,682	0,495	2,65	0,637
M8	5997,500	-1,149	0,251	2,43	0,779
M11	5678,500	-1,862	0,063	2,60	0,663
M12	6468,500	-0,305	0,761	2,39	0,809
M15	5857,000	-1,324	0,186	2,22	0,849

$P > 0,05$ N 372

Mann-Whitney-U Analizi sonucunda, yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri yaşa göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre 18 yaş altı ve 18 - 25 yaş gruplarında sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır.

Grup: Öğrenim Durumu	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
M1	6,806	0,146	2,58	0,686
M3	4,614	0,329	2,68	0,624

M4	3,020	0,555	2,65	0,637
M6	5,865	0,209	2,73	0,537
M7	2,215	0,696	2,81	0,471
M8	4,723	0,317	2,43	0,779
M11	6,658	0,155	2,6	0,663
M13	5,253	0,262	2,1	0,848
M14	5,958	0,202	1,98	0,887

P>0,05 N 372

Yapılan Kruskal-Wallis H Sonucunda p>0,05 güven aralığında yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri **öğrenim durumlarına** göre değişmekte olduğu saptanmıştır.

Grup: Medeni Hali	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
M3	2,803	0,246	2,68	0,624
M4	1,507	0,471	2,65	0,637
M6	5,931	0,052	2,73	0,537
M11	1,370	0,504	2,60	0,663
M12	4,628	0,099	2,39	0,809
M14	2,440	0,295	1,98	0,887
M15	0,798	0,671	2,22	0,849

Kruskal - Wallis H testi sonucunda p>0,05 güven aralığında yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri **medeni durumlarına** göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat medeni durumu boşanmış olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Mesleğiniz	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
M3	8,491	0,131	2,683	0,624
M4	4,491	0,481	2,651	0,637
M7	10,654	0,059	2,815	0,471
M11	2,569	0,766	2,602	0,663
M12	10,090	0,073	2,392	0,809
M14	9,007	0,109	1,978	0,887
M15	6,929	0,226	2,218	0,849

Kruskal - Wallis H testi sonucunda p>0,05 güven yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri **meslek durumlarına** göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat mesleği ev hanımı olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Daha Önce Açılan kurslara Katılma Durumu	Mann-Whitney U	Z	P	Ort	ss
---	-----------------------	----------	----------	------------	-----------

M3	12293,500	-0,461	0,645	2,68	0,624
M4	12539,500	-0,079	0,937	2,65	0,637
M6	12080,000	-0,801	0,423	2,73	0,537
M8	12033,500	-0,727	0,467	2,43	0,779
M9	11765,500	-1,252	0,211	2,69	0,585
M12	12246,000	-0,448	0,654	2,39	0,809
M13	11276,500	-1,588	0,112	2,10	0,848
M14	11798,500	-0,964	0,335	1,98	0,887
M15	11972,500	-0,762	0,446	2,22	0,849

Yapılan Mann Whitney U Testi Analiz sonucunda $p>0,05$ güven aralığında yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri daha önce kurslara katılıp katılmadıkları değişkenine göre değişmekte olduğu verilen maddelerde kabul edilmektedir.

Grup: Gelir Durumu	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
M1	6,197	0,102	2,58	0,686
M4	5,313	0,150	2,65	0,637
M5	1,994	0,574	2,74	0,561
M6	2,734	0,434	2,73	0,537
M7	3,935	0,269	2,81	0,471
M14	6,127	0,106	1,98	0,887

Kruskal - Wallis H testi sonucunda $p>0,05$ güven aralığında yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri **gelir durumlarına** göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat hane geliri asgari ücret ve üstü olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Çocuk Durumu	Mann-Whitney U	Z	P	Ort	ss
M3	14176,500	-1,411	0,158	2,68	0,624
M4	13788,500	-1,872	0,061	2,65	0,637
M7	14041,500	-1,896	0,058	2,81	0,471
M11	13922,500	-1,618	0,106	2,60	0,663
M12	14006,500	-1,384	0,166	2,39	0,809
M14	14351,500	-0,921	0,357	1,98	0,887
M15	14915,500	-0,302	0,763	2,22	0,849

Yapılan Mann Whitney U Testi Analiz $p>0,05$ güven aralığında yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kursa katılma nedenleri daha önce **çocuk durumu** değişkenine göre değişmekte olduğu verilen maddelerde kabul edilmektedir.

Kursiyerlerin Kurslara Yönelik Memnuniyet Düzeyleri

Bu bölümde kurs memnuniyeti anketi ile ilgili çalışmamızın problem ve alt problemlerine yönelik istatistik testleri yapılmıştır. Bu testlerle ilgili bulgulara yer verilmiştir. Bu testlerle ilgili bulgulara yer verilmiştir. Kurs memnuniyeti anketi ile bulgularda yer alan KKMA1 gibi kısaltmalar anketteki soru numarasını belirlemektedir.

Memnuniyet Ölçeğinin Demografik Bilgilere göre İncelenmesi

Grup: Cinsiyet	Mann-Whitney U	Z	P	Ort	ss
KKMA1	5871,000	-1,584	0,113	2,69	0,582
KKMA2	5989,000	-1,828	0,068	2,87	0,374
KKMA3	5726,000	-1,809	0,070	2,63	0,636
KKMA5	6626,000	-0,026	0,979	2,53	0,743
KKMA7	5690,000	-1,806	0,071	2,59	0,661
KKMA8	6537,000	-0,236	0,814	1,30	0,652
KKMA11	6158,000	-0,925	0,355	2,58	0,682
KKMA14	6306,000	-0,575	0,565	2,35	0,772
KKMA15	6160,000	-0,943	0,346	2,66	0,567
KKMA16	5833,500	-1,601	0,109	2,63	0,641
KKMA18	5967,000	-1,432	0,152	2,72	0,558
KKMA19	5737,000	-1,569	0,117	2,39	0,760

Yapılan Mann Whitney U testi analiz sonucunda, $p>0,05$ yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyetleri **cinsiyet** değişkenine göre değişmekte olduğu verilen maddelerde kabul edilmektedir.

Grup: Yaş	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA4	9,569	0,088	2,53	0,743
KKMA15	6,260	0,282	2,66	0,567
KKMA16	5,357	0,374	2,63	0,641
KKMA17	10,634	0,059	2,68	0,612

Yapılan Kruskal-Wallis H testi sonucunda $p>0,05$ yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyeti **yaş** durumlarına göre değişmekte olduğu saptanmıştır.

Grup: Medeni Hali	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA4	1,228	0,541	2,53	0,743
KKMA8	3,487	0,175	1,30	0,652
KKMA11	0,165	0,921	2,58	0,682
KKMA15	2,534	0,282	2,66	0,567
KKMA16	0,844	0,656	2,63	0,641

Kruskal-Wallis H testi sonucunda $p>0,05$ yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyeti yaş durumlarına göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat yaş 18-25 yaş grubunda olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Çocuğunuz Durumu	Mann-Whitney U	Z	P	Ort	ss
KKMA5	13737,500	-1,806	0,071	2,53	0,743

KKMA11	14111,000	-1,364	0,173	2,58	0,682
KKMA16	14918,000	-0,351	0,725	2,63	0,641

Yapılan Mann Whitney U $p>0,05$ güven yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyetleri çocuk durumu değişkenine göre değişmekte olduğu verilen maddelerde kabul edilmektedir.

Grup: Öğrenim Durumu	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA5	6,092	0,192	2,53	0,743
KKMA7	9,223	0,056	2,59	0,661
KKMA8	6,964	0,138	1,30	0,652
KKMA13	8,399	0,078	2,76	0,526
KKMA15	9,108	0,058	2,66	0,567
KKMA16	4,531	0,339	2,63	0,641
KKMA17	3,725	0,444	2,68	0,612
KKMA19	8,485	0,075	2,39	0,760

Yapılan Kruskal-Wallis H $p>0,05$ güven aralığında kurs memnuniyeti öğrenim durumuna göre değişmekte midir? Sorusunun yanıtı; yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyeti öğrenim durumlarına göre değişmekte olduğu saptanmıştır.

Grup: Mesleğiniz	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA2	9,471	0,092	2,87	0,374
KKMA5	6,802	0,236	2,53	0,743
KKMA8	7,996	0,156	1,3	0,652
KKMA11	3,166	0,674	2,58	0,682
KKMA16	8,140	0,149	2,63	0,641
KKMA17	10,135	0,071	2,68	0,612
KKMA19	10,235	0,069	2,39	0,76

Yapılan Kruskal-Wallis H testi sonucunda $p>0,05$ yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyeti meslek durumlarına göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat meslek durumu ev hanımı olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Hane Geliri	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA2	1,578	0,664	2,87	0,374
KKMA3	3,918	0,270	2,63	0,636
KKMA20	4,932	0,177	2,81	0,487
KKMA4	5,162	0,160	2,53	0,743
KKMA6	5,390	0,145	2,69	0,591
KKMA7	3,469	0,325	2,59	0,661
KKMA9	4,543	0,208	1,28	0,630
KKMA10	5,986	0,112	2,53	0,686

KKMA11	4,156	0,245	2,58	0,682
KKMA12	2,999	0,392	2,78	0,505
KKMA14	1,571	0,666	2,35	0,772
KKMA16	3,109	0,375	2,63	0,641
KKMA17	0,266	0,966	2,68	0,612
KKMA19	3,117	0,374	2,39	0,760
KKMA20	2,977	0,395	2,69	0,569

Yapılan Kruskal-Wallis H testi sonucunda $p>0,05$ yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyeti hane halkı geliri durumlarına göre değişmekte olduğu saptanmıştır. Hangi gruplar arasında anlamlı fark olduğunu belirlemek için yapılan Tamhane testine göre tüm gruplarda sorulara verilen yanıtlarda anlamlı fark bulunmaktadır. Fakat hane halkı geliri durumu asgari ücret ve üstü olan kursiyerlerde anlamlı farkın daha fazla olduğu görülmüştür.

Grup: Daha Önce Kurslara Katılma Durum	Kruskal-Wallis H	P	Ort	ss
KKMA1	1,805	0,179	2,69	0,58
KKMA20	0,212	0,645	2,81	0,49
KKMA5	0,957	0,328	2,53	0,74
KKMA6	3,119	0,077	2,69	0,59
KKMA8	0,097	0,755	1,30	0,65
KKMA11	2,212	0,137	2,58	0,68
KKMA13	1,530	0,216	2,76	0,53
KKMA14	1,558	0,212	2,35	0,77
KKMA15	3,672	0,055	2,66	0,57
KKMA18	0,545	0,460	2,72	0,56
KKMA19	3,420	0,064	2,39	0,76
KKMA20	1,894	0,169	2,69	0,57

Yapılan Mann Whitney U $p>0,05$ güven yukardaki maddeler dışında öğrencilerin kurs memnuniyetleri **daha önce kurslara katılma** değişkenine göre değişmekte olduğu verilen maddelerde kabul edilmektedir.

Korelasyon Testi Sonuçları	Kursa Katılma Nedeni	Kurs Memnuniyeti
Spearman's rho	R	,465**
	R	,465**

Spearman Rho korelasyon testine göre kursa katılma nedenleri ölçeği ile kurs memnuniyeti ölçeği arasındaki ilişkinin pozitif yönde orta seviyeli “**0,465” seviyede %99 güven düzeyinde anlamlı olduğu bulunmuştur. Bu durum kursa katılma nedeniyle kurs memnuniyetinin olumlu yönde artacağı şeklinde yorumlanabilir. Ama bu artışın seviyesi orta derecelidir.

Çoklu Regresyon Modeli	B	R	R2	t	P	
Kursa Katılma	Memnuniyet	0,576	,465a	0,465	10,114	0,000

Çoklu Regresyon Analizi sonucunda kursa katılma nedenleri ölçeğinin anlamlılık değerinin ($p<0,05$) olması ve buna bağlı olarak da modelin anlamlılık değerinde ($p<0,05$) olması nedeniyle modelin geçerli ve anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. Kursa katılma nedeninin kurs memnuniyetinin %21,7'sini açıkladığı ve ($t= 10.114$) pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde etkilediği tahmin

edilmektedir. Buna bağlı olarak “kursiyer, kursa katılma sebebine ne ölçüde karşılık bulursa, kurs memnuniyeti o ölçüde artmaktadır” yorumu yapılabilir.

Tartışma ve Sonuç

Yapılan analizler sonucunda kursiyerlerin kursa katılma nedenlerinin memnuniyeti etkilediği sonucuna varılmıştır. Kursa katılma nedenleri anketinde kursiyerlere kursa katılma nedeni olarak aşağıdaki maddeler verilmiştir.

- M1. Yeni insanlarla tanışma isteği
- M2. Bedensel ve ruhsal olarak daha sağlık
- M3. İçinde bulunduğum stres ve sıkıntıdan kurtulmak
- M4. Toplumun hızlı değişmesine uyum sağlayabilmek
- M5. Boş zamanlarımı değerlendirme isteği (hobi)
- M6. Günlük yaşamımda değişiklik yapma isteği
- M7. Bireysel özelliklerimi geliştirmek
- M8. Asıl işimin yanında ek gelir sağlayacak ikinci bir iş için gerekli bilgi ve beceri edinme
- M9. Aileme, çevreme veya çalıştığım kuruma daha faydalı olma
- M10. Katıldığım kursa çevre tarafından değer verilmesi
- M11. Meslek edinmek veya mesleğimi geliştirmek
- M12. Yeni bir iş için hazırlanma
- M13. Sadece merak
- M14. Çevremde daha çok takdir görme
- M15. Kurs sonunda alacağım belgeye ihtiyaç duyma
- M16. Kendimin ve ailemin bazı ihtiyaçlarını evde karşılayarak, aile masraflarını azaltma ihtiyacı

Yapılan istatistiksel testler bize yukardaki kursa katılma nedenlerinde bir çoğunda demografik değişkinlere göre incelendiğinde “M16, M14, M13, M10, M6, M7, M3, M1” gibi maddelere verilen yanıtlarda anlamlı farklılaşma saptanmıştır. Bu durum insanların kursa gelme nedenlerinin ana ve yan nedenleri olduğu gerçeğini ortaya çıkardığını düşündürmektedir. Açıklamak gerekirse kişinin kursa gelmesinin asıl nedeni meslek edinmek belgeye ihtiyaç duymak, kendini geliştirmek gibi maddeler olurken aynı zamanda evde sıkıldığı için, merak ettiği için, hobi edinmek, gibi maddeler ise yan nedenler olarak görüldüğü düşünülmektedir. Yapılan çalışmada 30 yaş üstü kadınların kurslara daha çok katılım sağladığı görülmüştür. Nedeni, kadınların kursların kendilerine katkı sağlayacağı yönündeki düşünceleridir. Kalaycı (2014) İSMEK meslek kursuna devam eden ve mezun olmuş 30 kişiye yönelik yaptığı çalışmada kursa katılan kursiyerlerin %80 den fazlası 35 yaş üstü grubunda yer alan kadınların oluşturduğu kursiyerlerin kurstan pozitif katkılar sağladığına ilişkin bulgulara ulaşmıştır. Bu durum, bu çalışmadaki bulgulara paralellik göstermektedir. Kursa katılan kursiyerlerin çoğunluğunun 34 yaşın üzerinde, orta gelirli, evli, ev hanımı, çocuk sahibi, lise mezunu ve daha önce bu tür kurslara katılmış olan kadınlardan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada tespit edilen öğrenim durumu hariç kursiyer demografik özelliklerinin, önceden yapılan araştırmalarla benzerlik gösterdiği gözlenmiştir. Yıldırım (2009) araştırmasına göre tüm dünyada katılımcıların önemli oranını 18-30 yaş grubundaki yetişkinler oluşturmaktadır. Bu katılımcılardan %77’si ilköğretim mezunudur. Coşkun (2012) araştırmasında çoğunluğunun kadın, 36 yaş ve üzeri evli, çocuk sahibi, ilköğretim mezunu, ev hanımı, orta gelire sahip olduğu, yarıya yakınının daha önce kursa katıldığını tespit etmiştir. Bu çalışmanın sonucu ile yapılan araştırma sonuçları benzerlik göstermektedir. Eğitim Durumu Artıkça bireylerinin verdiği yanıtlarda eğitimi durumu lise seviyesine kadar olan

kursiyerlerin verdikleri cevaplarda farklılaşma saptanmıştır. Buradan, eğitim seviyesi arttıkça kurslara katılma nedenlerinin iş-meslek sahibi olmaktan, kendini geliştirme, hobi edinme, merak gibi nedenlere kaydığı görülmüştür. Sağlam (2019) Muğla ilinde yapılan çalışmada yaygın eğitim merkezlerinde açılan meslek edindirme kurslarının kadınların istihdama katılmasını incelemiştir. Yapılan çalışmalar eğitim seviyesi arttıkça kadınların işgücüne katılım oranı yukarı yönlü yükselmektedir. Bu durum, bu çalışmaya paralellik göstermektedir. Gelir durumu arttıkça sorulara verilen yanıtlarda da farklılık olduğu görülmektedir. Bu durumun nedenin gelir durumu yüksek olan kişilerin daha manevi olarak bir arayış içinde ruhsal olarak kendilerini geliştirmek niyetinde olduğu düşünülmektedir. Dığrak (2015) meslek ve hobi edindirme kursuna katılan ve katılmayan kadınların ruh sağlığı durumlarının karşılaştırılması adlı çalışmada bulduğu sonuçlar ile bu çalışma paralellik göstermektedir.

Kursiyerlerin %68,8'i (256 kişi) kursun beklentilerini karşıladığı yönünde görüş bildirmiştir. Beklentilerinin karşılanmadığını ifade edenler; yönetici ilgisizliği, sınıf şartlarının yetersizliği, el becerilerini geliştirecek eğitim alamamaları, kurs yerinin kendilerine uzak olmasını neden olarak belirlemişlerdir. Kurslara katılan 279 kişi %92,2 oranla kurslarla ilgili hayal kırıklığı yaşamadıklarını, %8,3 oranında 31 kişi ise hayal kırıklığı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Sınıfların fiziki şartlarının yeterli olmaması, toplam kurs saatlerinin uzun olması, makinelerin bakımsız olması, kurs malzemelerinin eksik olması, sınıfta ayrımcılık yapılması bazı kişilere daha çok ilgi gösterilmesi ve üretilen ürünleri satabilecekleri bir yerin olmaması, hayal kırıklığı nedeni olarak ifade ettiği unsurlardır. Kursların etkinliğinin artması için; makinelerin yenilenmesi, bakımlarının yapılması, sınıf şartlarının iyileştirilmesi, malzeme teminin yapılması, kurs sürelerinin kısaltılması, ulaşım olanaklarının iyileştirilmesi, kurslar hakkında tanıtım ve reklam yapılması, daha çok kurs açılması, staj ve uygulama eğitiminin verilmesi, üretilen ürünler için satış yeri yapılmasını tavsiye etmektedirler.

Kursu nereden haber aldınız sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında kurs öğretmenin etkisinin büyük olduğu görülmüştür. Bu durumda eğitimi olumsuz etkilemektedir. Öğrencilerin kendi isteği ile kurumun tutundurma araçlarını (web sitesi, sosyal medya, işletme istekleri) kullanarak başvuruya gelmesi memnuniyeti daha fazla etkileyeceği düşünülmektedir.

Sonuç olarak bu çalışmada kursiyerlerin kursa katılma nedenlerinin memnuniyeti etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu memnuniyetin artırılması için bazı önerilerde bulunulmuştur. Bu öneriler ne kadarı hayata geçirilirse kurs memnuniyetinin de o kadar artacağı düşünülmektedir.

Öneriler

Bu araştırmadaki bulgulara göre, aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Kurs saatlerine yönelik kursiyerlerin talepleri alınarak düzenleme yapılmalıdır. Çalışan kursiyerlerin ihtiyaçlarına yönelik olarak hafta sonu ve mesai saatleri dışında da kurslar planlanmalıdır.
2. Kursiyerler kurslara katılırken en çok "bireysel özelliklerimi geliştirmek, M11, M12" ifadelerini tercih ettiklerinden mesleki ve teknik kurslara ağırlık verilmelidir.
3. Erkek kursiyerlerin halk eğitimi merkezlerinde açılan kurslara katılım oranının artması amacıyla mesleki ve beceri edinme amaçlı kursların planlanmasına önem verilmelidir. Nitekim yapılan ankete katılanların neredeyse tamamının kadın olduğu görülmüştür.
4. Farklı yaş gruplarına hitap edecek kurslar belirlenerek planlanmalıdır.
5. Daha fazla kitleye ulaşmak için internet ve medya halk eğitimi merkezleri tarafından etkin bir şekilde kullanılmalıdır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın desteği, ulusal kanallar aracılığıyla da halk eğitimi merkezlerinin faaliyetleri tanıtılmalıdır.
6. Mesleki ve teknik kurslarda makine ve teçhizat ihtiyaçlarının karşılanması konusunda gerekli destek verilmelidir.
7. Her mahallede kursiyerlerin rahat ulaşabileceği, sosyal aktiviteler yapma olanağı sağlayan bir kurs merkezi olmalıdır. Kurs merkezleri, kursun sağlıklı bir şekilde yürütülmesine uygun kriterleri taşımalıdır.
8. Kurslarda üretilen ürünlerin satılabilmesi için satış merkezleri oluşturulmalıdır.
9. Halk eğitimi merkezi yöneticileri bu kurumlarda görev yapmış ve yetişkin eğitiminde deneyimli öğretmenler arasından seçilmelidir. Yöneticiler halk eğitimi merkezlerinin işleyişi konusunda hizmetiçi eğitime alınmalıdır.

10. Mesleki ve teknik alanda özel sektör ve İŞKUR iş birliğiyle istihdama yönelik uygulamalı kurslara ağırlık verilmelidir.

11. Kursiyer sayısını artırmak için, günlük hayatta ve teknolojide yaşanan değişiklikler göz önünde bulundurularak kurs programları sürekli geliştirilmeli, kursiyerlerin görüş ve önerileri dikkate alınmalı, yetişkin eğitiminin önemini vurgulayan programlar düzenlenmelidir.

Kaynakça

- Abay, C., ve Atış, E. V. (1999). İzmir’de Kırsal Kadına Yönelik Eğitimin İstihdama Etkisi, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Cem Web Ofset Yayınları, Ankara. 60-72.
- Akkiraz, K. (1987). Ankara Şehrinde Açılmış Olan Meslek ve Beceri Kurslarına Katılan Kursiyerlerle İlgili Bir Araştırma. Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi. 35-45.
- Ayçiçek, K. (2012). Belediyelerin Yaygın Eğitim Çalışmalarına Bir Örnek Olarak Şişli Belediyesi, Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Mahalli İdareler, 45-64.
- Ayhan, S. (1990). Halk Eğitiminde Katılma ve Ankara’daki Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılanların Demografik Özellikleri, Katılmalarını Gündüleyen Etmenler ve Programa İlişkin Görüşleri. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 34-45.
- Coşkun, A. (2012). “Halk Eğitimi Merkezlerinde Açılan Kurslara Katılan Yetişkinlerin Beklentilerinin ve Memnuniyetlerinin Değerlendirilmesi”. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Diğrak, E. (N.D.). Meslek ve Hobi Edindirme Kursuna Katılan ve Katılmayan Kadınların Ruh Sağlığı Durumlarının Karşılaştırılması. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi - Journal Of Psychiatric Nursing 2015;6(3):120-129, 121-125.
- Dpt. (2001). Hayat Boyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Raporu Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, Ankara: Dpt Yayınno. 2268, Öik: 584, 2001, s. 9.
- Güleç, İ., Çelik, S., ve Demirhan, B. (2012). Yaşam Boyu Öğrenme Nedir? Kavram ve Kapsamı Üzerine Bir Değerlendirme . Sakarya University Journal Of Education, 2/3 (Aralık /December 2012) Ss. 34-48., 37.
- İçli, T.; Akhun, İ.; Kavak, Y. ve Senemoğlu, N. . (1999). İşgücü Yetiştirme Kurslarının Kadın İstihdamına Katkısı, Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Cem Web Ofset Yayınları, Ankara, 55- 63.
- Karabacak Aşır, S. (2011). Mamak Halk Eğitimi Merkezinde Açılan Kurslara Katılan Kadınların Katılma ve Terk Nedenleri. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, .
- Karasar, N. (2006). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, H. (2015). Public Education Centers In Turkey1 . International Journal Of Sport Culture And Science , Volume 3 (Special Issue 1) , 268-277 . Doi: 10.14486/Ijscs289. 268-277.
- Koç, M. H., ve Fidan, T. (2019). Yerel Yönetimlerin Yaygın Eğitim Etkinliklerine İlişkin Kursiyer Görüşleri: İsmek Dil Kursları Örneği. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri fakültesi Dergisi, Cilt: 52, Sayı: 1, 51-81.
- Ökten, C. E., ve Acar, S. (2015). Yükseköğretim ve Yaygın Eğitim İşbirliği: Annemin Masalı. Sakarya University Journal Of Education, 5(2), 21-35.
- Özengi, M., (2017). Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Durum Değerlendirilmesi: Amasra Örneği . Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi , Cilt:10 Sayı: Erte Özel Sayısı, 345-361 .
- Sağlam, M. (2019). Yaygın Eğitim Kurumlarında Verilen Meslek Edindirme Kurslarının Kadın İstihdamına Katkısı: Muğla Menteşe Belediyesi Örneği. Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Yüksek Lisans Tezi , 54.

- Sedat, M., ve Hiperlink (Firm). (2009). Dünden Bugüne İstanbul'da Yaygın Eğitim. Vol. 1. Bs. İstanbul: Hiperlink.
[Http://Search.Ebscohost.Com/Login.aspx?Direct=True&Db=Nlebk&An=681545&Lang=Tr&Site=Eds-Live](http://Search.Ebscohost.Com/Login.aspx?Direct=True&Db=Nlebk&An=681545&Lang=Tr&Site=Eds-Live).
- Şahoğlu, B., (2010). Halk Eğitim Merkezlerinde Düzenlenen Kurslara Devam Eden yetişkinlerin Katılım Amaçları ve Kurslara İlişkin Görüşleri. Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Taşpınar, M. (2013). Kadın İşgücünün Mesleki Eğitimi, Millî Eğitim Bakanlığı, Uluslararası. Millî Eğitim Bakanlığı, Uluslararası Konferans Makaleleri.
- Temiz, M., (2009). Halk Eğitimi Merkezlerinde Görevli Mesleki-Teknik ve Sosyal-Kültürel Kursları Öğretmenlerinin Öz Yeterlilik Düzeylerinin İncelenmesi,. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Halk Eğitimi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul., 50-65.
- Tezcan, F. (2014). Yetişkin Öğrenenlerin Güdüsel Yönelimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, Cilt: 47, Sayı: 2, 307-326, 307-326.
- Tırnoğlu, Ş. (2006). Aile Yaşam Merkezlerindeki Kadınların Kurslara Katılma Nedenleri ve Memnuniyetlerinin Araştırılması . Gazi Üniversitesi Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Ural, O. (2007). Türkiye'de Yetişkin Eğitiminin Bugünkü Durumu ve Geleceği, . Yetişkin Eğitimi Sempozyumu, 11.
- Yancar, M. (2014). Halk Eğitimi Merkezlerinde Düzenlenen Mesleki ve Teknik Kurslara Devam Eden Yetişkinlerin Bu Kursları Tercih Etme Nedenleri ve Kursa İlişkin Beklentileri (Menemen Örneği) . Okan Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / İşletme Anabilim Dalı / İşletme Bilim Dalı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, 10.
- Yayla. D., (2009). Türk Yetişkin Eğitim Sisteminin Düzenlenmesi . Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.
- Yaylacı, F., Yaylacı, S., ve Serpil, H. (2017). Paydaşların Gözünden Mülteci ve Sığınmacılarda Eğitim. Karadeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, Sayı 22, Yıl 2017, ss.101-117.
- Yıldırım, G. (2017). Çocuklar İçin Yaygın Eğitim Kapsamında Yürütülen Ekonomi Eğitimi Çalışmalarının İncelenmesi. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10 (Erte. Özel Sayısı), 103-124.
- Yıldırım, M. (2009). Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın Eğitim ve Halk Eğitim Merkezleri (1. Ed.). Ankara: Gazi Kitabevi.
- Yıldız, A. (2004). Türkiye'deki Yetişkin Eğitim ve Araştırmalarına Toplu Bakış. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi 37 (1), 79 -97.
- Yılmaz, M.(2012). Bilişim Teknolojileri Kurslarına Katılan Yetişkinlerin Kurs Bırakma Durumlarının Farklı Değişkenlere Göre İncelenmesi: IV. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırma Konresi, 2322